

“ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ТАШҚИ ИҚТИСОДИЙ ФАОЛИЯТ МИЛЛИЙ БАНКИ” АКЦИЯДОРЛИК ЖАМИЯТИНИНГ КОРПОРАТИВ ЭТИКА КОДЕКСИ

МУНДАРИЖА

- I. Умумий қоидалар
- II. Банкнинг миссияси, қадриятлари ва стратегик мақсадлари
- III. Банк корпоратив этикасининг асосий принциплари
- IV. Ҳамжихатликнинг турлари ва тамойиллари
- V. Жиноий йўл билан олинган даромадларни легаллаштириш ва терроризмни молиялаштириш ҳамда оммавий қирғин қуролиларини тарқатишни молиялаштиришга қарши курашиш
- VI. Касбий этика (Профессионал этика)
- VII. Яқиний қоидалар

I. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

- 1.1. Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки акциядорлик жамиятининг Корпоратив этика кодекси (бундан буён матнда «Кодекс» деб юритилади) - бу Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий фаолият миллий банк акциядорлик жамиятининг (бундан буён матнда «Банк» деб юритилади) ходимларини йўналтирадиган асосий маънавий-ахлоқий қоидалар ва иш меъёрлари тўплами. Кодекс банк ходимининг фаолияти, хатти-ҳаракатларини тартибга солувчи, ички ва ташқи алоқаларнинг самарали тизимини яратувчи ички ташкилий ҳужжат бўлиб хизмат қилади.
- 1.2. Ушбу Кодекс Ўзбекистон Республикаси қонунларига, жаҳон амалиётида қабул қилинган ишбилармонлик муомаласи ва ҳамжихатлик одатларига мувофиқ ишлаб чиқилган.
- 1.3. Кодекс Банкнинг барча ходимларига, шунингдек Банк Кенгаши аъзоларига қўлланилади. Банк ходимлари ушбу Кодекс талабларига риоя қилиш учун барча зарур чораларни кўришлари ва ахлоқий меъёрлар ва корпоратив маданият тамойилларига қатъий риоя қилинишига жавобгар бўлишлари керак.
- 1.4. Кодексда иш ахлоқини тартибга солиш қундалик касбий фаолиятда амалга ошириладиган ахлоқий талаблар ва хатти-ҳаракатлар стандартлари тизими сифатида кўриб чиқилади, улар қаторига ходимларнинг ахлоқий тамойиллари, жамоада қулай муҳит ва ишнинг ахлоқий меъёрлари қиради.
- 1.5. **Кодексининг мақсадлари:**
 - қундалик амалиётда қонунчилик талабларга сўзсиз риоя қилиш ва бизнес юритишнинг ахлоқий меъёрларини қўллаш асосида тап олинган стандартларга жавоб берадиган корпоратив ҳулқ-атвор меъёрлари ва анъаналарини шакллантириш ва жорий этиш, улар биргаликда банкнинг барқарор фаолиятини таъминлаш, унинг имиджини мустаҳкамлаш ва миқдорлар ишончини оширишга ёрдам беради;

- Банкнинг ва унинг ходимларининг обрўсини сақлаш ва мустаҳкамлаш;
 - Мижозларга кўрсатилаётган хизматлар сифатининг доимий равишда яхшиланишини таъминлаш;
 - Банк ичида ва миждозлар билан муносабатларнинг шаффофлигини таъминлаш.
- 1.6.** Кодексда белгиланган корпоратив этика тамойиллари, уларнинг ҳолати ва лавозим даражасидан катъий назар, Банкнинг барча ходимлари учун мажбурийдир.
- 1.7. Кодекс вазифалари кўйидагилар:**
- Банкнинг барча ходимларига Банк миссияси, стратегик мақсадлари ва кадриятларини етказиш;
 - инвесторлар, миждозлар, давлат органлари, ракобатчилар, жамоатчилик, фукароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари, оммавий ахборот воситалари ва Банк ходимлари билан муносабатларда Банк хатти-ҳаракатлари меъёрлари ва қоидаларини ишлаб чиқиш ва қўллаш;
 - қарорларни қабул қилиш тартибини белгилаш, шу жумладан мураккаб ахлоқий ҳолатларда;
 - Банк ходимлари ўртасида ўзларининг функционал мажбуриятларини бажаришлари учун шахсий жавобгарлик ҳиссини шакллантириш ва эълон қилинган Миссияни амалга оширишдаги ролинини, Банкнинг стратегик мақсадлари ва кадриятларини аниқлаш;
 - Банк миждозлари, бизнес шериклари ва ходимларининг манфаатларини ҳимоя қилиш.

II. БАНКНИНГ МИССИЯСИ, ҚАДРИЯТЛАРИ ВА СТРАТЕГИК МАҚСАДЛАРИ

2.1. Банкнинг миссияси ва стратегик мақсадлари

- 2.1.1. Банк замонавий универсал банкка ҳос бўлган миллий ва хорижий валютадаги кредит, молиявий, ҳисоб-касса ва бошқа банк хизматларининг барча турларини тақдим этадиган мамлакатнинг етакчи молиявий институтидир.
- 2.1.2. Акциядорлик жамияти сифатида, Банк ўз фаолиятини тижорат асосида амалга оширади ва ўз функцияларининг самарали ва сифатли бажарилиши учун жавобгардир.
- 2.1.3. Банк фаолияти мамлакатнинг ички молия бозоридаги мавқеини мустаҳкамлашга ва ташқи иқтисодий фаолиятни янада ривожлантиришга қаратилган.
- 2.1.4. Банк миссияси - мамлакатнинг миллий бойлигини ошириш, миждозларга ишонч ва барқарорлик қафолати бўлиш, уларга янги имкониятлар ва молиявий ечимларни тақлиф қилишдир.
- 2.1.5. Банк миссияси унинг фаолиятининг мазмуни ва моҳиятини белгилайди, бу унинг Ўзбекистон иқтисодиётидаги муҳим ролинини таъкидлайди. Миждозларнинг орзулари ва мақсадлари, уларнинг эҳтиёжлари - банкнинг ташкилот сифатидаги асосини ташкил этади.
- 2.1.6. Кўрсатиб ўтилган Миссиядан келиб чиқадиган бўлсак, Банк ўзининг иштилоқларининг катта мақсадини кўяди: ходимларнинг профессионаллиги ва банк амалиётининг энг юқори халқаро талабларга жавоб берадиган технологияларни ривожлантириш.

2.2. Банк кадриятлари:

қарорларни қабул қилишда Банкка ҳар доим ва ҳар жойда содиқлигини сақлашини ёлда тутлади.

- **Ҳалоллик:** ўзига ва мижозларга самимий муносабатда бўлиш, мажбуриятларига содиқ бўлиш, ўзининг заиф томонларини кўриш ва уларни тан олиш.
- **Мижозларнинг ишончи:** Банк мижозлар ҳаётини яхшилашга интилади. Ҳар бир мижозни мамнуи қилишга интилади.
- **Ватанпарварлик:** Банк ўз фаолияти орқали мамлакатнинг иқтисодий ривожланишига ва жамият фаровонлигини оширишга ҳисса қўшади.
- **Натижага йўналтирилганлик:** Банк бутун жамоа сифатида умумий натижага ҳаракат қилади, мақсад ва режаларни максимал даражада бажаришга интилади.
- **Инновационлик:** инновацион технологиялардан фойдаланган ҳолда янги маҳсулотлар яратишга эътибор қаратиш. Мижозларга барча замонавий банк маҳсулотларини тақдим қилиш. Юқори технологияли, турли меъёрларга мослашувчан банк бўлиш.
- **Жиҳланган команда:** Банк ходимлари - натижага йўналтирилган мутахасссларнинг ягона жамоасидир. Банк энг яхши гоълар устида энг яхши жамоада ишлашга интилади. Банкнинг бирлиги - ривожланиш ва мақсадларга эришиш гаровидир.

III. БАНК КОРПОРАТИВ ЭТИКАСИНИНГ АСОСИЙ ПРИНЦИПЛАРИ

3.1. Қонунийлик

- 3.1.1. Банк Ўзбекистон Республикасининг Конституциясини, Ўзбекистон Республикаси қонуларини, Ўзбекистон Республикаси Президентининг қарорлари, фармонлари ва фармойишларини, Ўзбекистон Республикаси ҳукуматининг қарорлари ва фармойишларини, бошқа қонуности ҳужжатларини ҳурмат қилади ва уларга қатъий риоя қилади.
- 3.1.2. Банк адолатли рақобат қоидаларига риоя қилиш, жиноятлардан олинган даромадларни легаллаштиришга, терроризмни молиялаштиришга ва оммавий қирғин қуроолларини тарқатишни молиялаштиришга қарши курашда фаол иштирок этиш бўйича принципиал позицияни эгаллайди.

3.2. Хавфсизлик

- 3.2.1. Банк ўзига (Банкка), мижозларига, шерикларига, ходимларига, шунингдек давлатга қарши ҳар қандай ноқонуний хатти-ҳаракатларнинг олдини олиш учун барча зарур чораларни кўради.
- 3.2.2. Ҳар бир ходим Банк обрўсига путур етказиш учун қилинган ҳар қандай ҳаракатларга мутлақо қарши бўлиши, бундай ҳолатларга тоқат қилмаслик истагини ривожлаштириши керак.
- 3.2.3. Банк фаолиятига таълуқли қонулар ва молиявий операциялар қоидаларининг бузилиши, шунингдек Банк, унинг мижозлари, учинчи шахслар манфаатларига ҳақиқий зарар етказиш хавфи мавжудлиги тўғрисида банк ходимлари хабардор бўлганда, бу ҳақда дарҳол хавфсизлик ва ички назорат хизмати раҳбарларини хабардор қилишлари шарт.

3.3. Хурмат

- 3.3.1. Банк ўз мижозлари ва шериклари билан ўрталаридаги муносабатларни ҳурмат қилиш ва эришилган келишувларни бажариш мажбуриятларига, шунингдек, ҳар қандай пизоли вазиятларни конструктив ҳал этиш истаги тамойилларига асосланади.
- 3.3.2. Одамларга, мижозларимизга, бизнес шерикларимизга ва ходимларимизга юқори даражадаги ҳурмутомалалик ва ҳурматнинг намоён қилиниши, Банк ҳар кунги ўз фаолиятида амал қилиши керак бўлган асосий принциплардан биридир.
- 3.3.3. Банк миллати, дини, ижтимоий ҳолати, ҳуқуқий ва ижтимоий мавқеидан қатъи назар, инсон ҳуқуқлари ва эркинликларини ҳурмат қилади, камситиш белгиларини қатъиян макбул эмас деб ҳисоблайди.
- 3.3.4. Банк очик ва конструктив мулоқот, ижодий ва инновацион фаолият, соғлом маънавий ва руҳий муҳит, қулай иш муҳити, ходимларнинг зарурий ишбилармонлик даражасини сақлаб туриш, шарт-шароит яратишга интилиб, уларнинг профессионал талабини оширишга, индивидуал ўсишга ва ўзини намоён қилишга интилишини қўллаб қувватлайди.

3.4. Жавобгарлик

- 3.4.1. Банк мижозлар олдида - банк маҳсулотлари ва хизматлари сифати, шериклар олдида - ўз мажбуриятларини бажариш учун, жамият ва давлат олдида - Ўзбекистоннинг банк тизими ва иқтисодий ривожлантиришга, аҳолининг турмуш сифатини яхшилашга ва мамлакатдаги иқтисодий ислохотларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлашга қўшадиган ҳиссаси учун жавобгардир.
- 3.4.2. Ушбу Кодекда эълон қилинган вазифа ва мақсадлар банк ходимларини умумий бизнесни олиб борадиган ягона жамоага бирлаштиради. Банк жамоа бўлиб ишлайди, аммо Банкнинг ҳар бир ходими ўз ишнинг натижалари учун ўзи жавобгардир.
- 3.4.3. Банк ходимлари лавозим йўриқномаларини тўлиқ билишлари ва, шунга мувофиқ, уларга тўлиқ риоя этишлари, ўз вазифаларини ҳалол ва виждонан бажаришлари, субординация қоидаларига риоя қилишлари, билимини доимий равишда яхшилаши ва дунёқарабини кенгайтириб бориши керак.

3.5. Касбий маҳорат (профессионаллик)

- 3.5.1. Ҳар бир ходимнинг профессионалиги - Банк ўз мижозларига тақдим этадиган асосий стратегик манбаси ҳисобланади. Билим, тушуниш, сезги ва фаросат биз учун фаолиятимизнинг ажралмас қисмидир.
- 3.5.2. Юқори даражадаги касбий маҳорат, амалий кўникма, таҳлилий фикрлаш қобилияти, ўз устида донмий ишлаш, ишнинг янги шакллариини излаш ва Банк ходимларининг шахсий ташаббуси Банкнинг ўз мақсадларига эришишини таъминлайдиган ажралмас омиллардир.
- 3.5.3. Банк етакчи маҳаллий ва хорижий банкларнинг тажрибасини ўрганиб, касбий маҳоратни рағбатлантирадиган, энг яхши банк ишланмаларини қидириб топадиган ва уларни амалиётга татбиқ этадиган зарур шарт-шароитларни яратади.
- 3.5.4. Банк ўз ходимларининг малака талабларига жавоб берадиган зарур малака ва профессионаллик даражасининг мавжудлигини назорат қилади.

3.6. Очқиллик

- 3.6.1. Банк миждозлар, шериклар, ходимлар, давлат ва назорат органлари учун ўз фаолиятининг очқиллиги ва ошкоралигини Банкнинг узок муддатли самарали ишлаши учун зарур шарт деб ҳисоблайди.
- 3.6.2. Банк молиявий аҳволи ва Банкнинг келгусидаги ривожланиш истиқболлари тўғрисидаги маълумотларни ўз ичига олган маълумотларнинг ошкор қилиниши манфаатдор томонлар ўртасида унинг ишончилиги ва адолатлилиги тўғрисида ишончни шакллантиришга ёрдам беради.
- 3.6.3. Банк миждозларни уларнинг илтимослари ва ўз ташаббуси билан тақдим этилаётган хизматлар, улардан фойдаланиш шартлари ва тартиби, шунингдек конун ҳужжатларида белгилапган ўзгаришлар тўғрисида хабардор қилади.
- 3.6.4. Ўз функцияларини бажариш жараёнида ахборотни очипда Банк қуйидаги асосий принципларга амал қилади:
- ошкор қилишни тартибга солувчи амалдаги конун талабларига риоя қилиш;
 - муассисга, миждозларга ва бошқа манфаатдор томонларга маълумот тақдим этишнинг мунтазамлиги, тезкорлиги ва ишончилиги;
 - Банк тўғрисидаги маълумотларнинг очқиллиги ва унинг тижорий манфаатларига риоя қилиш (шу жумладан банк ва тижорат сирларини ташкил этувчи маълумотлар, шунингдек шахсий маълумотларни химоя қилиш) ўртасидаги мувозанатни таъминлаш.
- 3.6.5. Банк миждозлар, шериклар, маҳаллий давлат ҳокимияти органлари вакиллари билан муносабатларни тенглик ва ошкоралик асосида куради.
- 3.6.6. Банкнинг вазифаси – молиявий ва банк маълумотлари даражаси ва сифатини ошириш, Ўзбекистон Республикасининг меъёрий ҳужжатларига ва етакчи халқаро рейтингга эга ташкилотларнинг талабларига мувофиқ кенг фойдаланишини таъминлашдан иборат.

3.7. Рақобатбардошлик ва хизматлар сифати

- 3.7.1. Банк ходимлар, технологик, молиявий, иқтисодий ва бошқа ресурсларнинг моҳирона комбинацияси билан кўрсатиладиган хизматларнинг максимал рақобатбардошлигини таъминлашга интилади.
- 3.7.2. Банк миждозларга хизмат кўрсатишнинг барча операцияларининг конунийлигини таъминлайди. ўз ишнинг доимий равишда такомиллаштириб, унга инновацион, иждодий ёндошиб, замонавий шакллардан фойдаланган ҳолда Банкнинг янада самарали ишлаши учун янги усулларни кидириб топади.
- 3.7.3. Банк юқори сифатли хизмат ва миждозларга хизмат кўрсатиш муваффақиятга эришиш учун энг муҳим омиллар деб билади. Миждозларга хизмат кўрсатиш даражасини ошириш, истисносиз барча Банк ходимларининг асосий вазифаси ҳисобланади. Банк энг юқори миллий ва халқаро стандартларга жавоб берадиган сифатга эришишга, тақлиф этилаётган молиявий хизматларнинг юқори даражада кўрсатилишини таъминлашга интилади.

3.8. Репутация (обрў)

- 3.8.1. Банк бенуксон обрўси ҳар бир ходимнинг ҳулқ-атвори ва имиджига боғлиқ деб ҳисоблайди. Ўз навбатида, ҳар бир ходимнинг ҳулқ-атвори ва имиджи индивидуал равишда Банкнинг жамоавий қиёфасини шакллантиради, миждозлар ва бизнес

шерикларнинг ишонч даражасига ижобий таъсир кўрсатади ва узоқ муддатли ҳамкорликни янада юксалишига хисса қўшади.

- 3.8.2. Шу муносабат билан, Банк юқори малакали ва масъулиятли ходимларни танлаш ва жалб қилиш бўйича олиб борилаётган кадрлар сиёсатини молиявий хизматлар бозорида обрўнинг шаклланишига олиб келадиган муҳим шартлардан бири деб билади.
- 3.8.3. Банкнинг ишончли обрўси, кўл жихатдан ягона жамоада ишлашни истайдиган, Банкнинг корпоратив услуби ва анъаналарини тенг даражада идрок этадиган ва қўллаб-қувватлайдиган ишончли ходимлардан иборат ишончли жамоани шакллантириш муваффақияти билан белгиланади.

3.9. Фуқаролик позицияси ва ижтимоий жавобгарлик

- 3.9.1. Банк ходимлари Ўзбекистон Республикасида яшайдан ва ушбу Банкда ишлашдан гурурланишади. Банк секторининг ривожланишини иқтисодий молиялаштиришнинг энг муҳим воситаси сифатида кўриб чиқиб, Банк уларнинг эҳтиёжларини қондиришга қаратилган ижтимоий давлат дастурларини амалга оширишда фаол иштирок этишига, унинг обрўси ва муваффақиятига боғлиқ. Банк энг юқори даражадаги хизмат кўрсатишга интилади. ҳар бир мижознинг манфаатларини ҳимоя қилади. Мижозларнинг эҳтиёжлари Банк ва унинг ходимлари учун асосий қонундир. Ушбу қонундан фақат истисно - бу мижознинг амалдаги қонунчиликка ва банк фаолиятини тартибга солувчи қондаларига зид талаблари.
- 3.9.2. Банк ўз фаолияти натижалари учун жавобгарликни ўз зиммасига олади, ижтимоий кескинликнинг кучайишига олиб келадиган ҳатти-ҳаракатлардан қочади ва ўзининг барқарор молиявий барқарорлигини таъминлайди.
- 3.9.3. Банк бизнеснинг жамият олдидagi масъулият даражасини чуқур хис этади, хайрия ва хомийлик ишларида фаол иштирок этади.
- 3.9.4. Истеъдодли ёшларни, болалар спортини қўллаб-қувватлаш, болаларга ёрдам бериш (шу жумладан ногиронлар, етим болалар, тарбияси оғир ўсмирлар), фахрийлар ва санъат ва маданиятни қўллаб-қувватлаш Банкнинг ижтимоий муҳим йўналишларидан биридир.
- 3.9.5. Банкнинг ижтимоий дастурлари ностандарт қарорлар ва амалга ошириш самарадорлиги билан ажралиб туради. Банк хайрия фаолиятини мамлакатимиз таракқиётига хисса қўшадиган усуллардан бири деб билади.

3.10. Хатар – маданияти

- 3.10.1. Банк доимо ўзгариб турадиган шароитда муваффақиятли ривожланиши учун хатарларни бошқариш тизимини доимий равишда такомиллаштириб боради. Шу сабабли, ҳар бир киши Банкда хатарларни бошқаришнинг муҳимлигини билиши ва хавф маданияти принципларига мувофиқ ҳаракат қилиши керак, яъни:
 - ҳар бир ходимнинг функциялари билан боғлиқ хавфларни аниқлаш, уларни таҳлил қилиш ва баҳолаш ва хатарларни амалга оширишни минималлаштиришга ҳаракат қилиш;
 - очиқ гашириш ва хавф билан боғлиқ ҳар қандай вазият, ҳатто аҳамиятсиз бўлса ҳам ҳисобот бериш, чунки юзага келиши мумкин бўлган муаммоларни ўз вақтида аниқлаш ёки хатарларни тан олиш мумкин бўлган салбий оқибатларни минималлаштириш имконини беради;
 - ҳамкорлик қилишга интилиш, фақат ўзининг бўлинимаси ёки ўз мақсадларига эмас, балки Банкнинг умумий мақсадларига, шу жумладан унинг Таракқиёт стратегиясида

белгиланган мақсадларга риоя қилиши керак;

- хатар-маданият қондаларини онгли равишда тушунади ва уларга ёндашади, улардан Банк учун манфаатлиликка асосланиб фойдаланади.

3.11. Раҳбарларнинг қўшимча мажбуриятлари

3.11.1. Банк раҳбарлари, ходимлар ўзларининг мажбуриятларини биладиган ва тушунадиган ҳамда ўзларининг шубҳалари ва муаммолари тўғрисида бемалол маълумот бера оладиган хулқ-атвор маданиятини яратиш ва тутиб туриш учун қўшимча жавобгарликни ўз зиммаларига оладилар.

3.11.2. Ҳар қандай даражадаги раҳбар:

- ўрнатилган ахлоқий принципларга содиқликни намойиш этиш;
- қўшма ташкилот ходимларининг Кодекси қоидалари билан танишишни, уларнинг ушбу Кодекси принципларига риоя этишини, шу жумладан, тижорат ёки молиявий натижалар ахлоқий хатти-ҳаракатлардан кўра муҳимроқ бўлиши мумкин эмаслигини тушунишни таъминлаш;
- жамоада очик мулоқот шароитини яратиш, ҳар бир ходим ўзини қулай ҳис қилиши, муҳокамага барча масалаларни эркин киритиш;
- Банк ходимларига амалдаги қонунчиликка зид ва Корпоратив Кодес ва бошқа принципларга тўғри келмайдиган топшириқларни бермаслик;
- Қўл остидаги ходимларини банкнинг ваколатли тузилмалари билан этика масаласида муносабатларини ўрнатилишига шароит яратиш ҳамда этика масалалари бўйича ташаббус билан чиққан ходимларни қўллаб-қувватлаш;
- Банк ходимлари писбатап баҳо беришда уларни Кодекси талабларига риоя қилиши ва ўзини тутиш маданияти шакилланганлигини инобатга олиш.

IV. ҲАМЖИХАТЛИКНИНГ ТУРЛАРИ ВА ТАМОЙИЛЛАРИ

4.1. Давлат органлари ва Ўзбекистон Республикаси Марказий банки билан ўзаро муносабатлар (ҳамкорлик)

4.1.1 Банк Ўзбекистон Республикасининг манфаатларига мувофиқ давлатнинг молиявий шериги сифатида фаолият юритади. Банк доимий равишда Банкнинг устав фаолиятига риоя этилишини назорат қилувчи органлари билан ҳамкорлик қилади.

4.1.2 Банкни стратегик ривожлантиришнинг асосий устувор йўналишлари Ўзбекистон Республикаси Президентининг қарорлари ва банк-молия тизимини ислоҳ қилиш ва барқарорлигини оширишга оид бошқа меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларда белгиланган давлат сиёсати билан белгиланади.

4.1.3 Давлат органлари ва Ўзбекистон Республикаси Марказий банки билан муносабатларни, ҳамфикрлар каби, очиклик, тенглик ва ҳамкорлик асосида, Банк ўз зиммасига қўшма мажбуриятларни олади:

- банк секторининг давлат бошқаруви органини ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш;
- қонун ҳужжатларига, Ўзбекистон Республикаси Марказий банкнинг ва бошқа давлат органларининг лицензиялаш талабларига, нафақат тартибга солиш талабларини, балки фуқаролар бurchини ҳис этишни ҳам ҳисобга олган ҳолда қатъий ва ўз вақтида риоя қилиш;

- Солиқ ва бюджетга бошқа мажбурий тўловларни ўз вақтида ва тўлиқ тўлаш;
- Ҳукумат мансабдор шахслари томонидан қонуний қарорлар қабул қилинишига шахсий кизикини билдирмаслик ва уларни моддий манфаатлантириш бўйича ҳеч қандай таъсир кўрсатмаслик.

4.2. Мижозлар билан ўзаро муносабат

- 4.2.1. Банк йирик компаниялар, кичик ва хусусий бизнес субъектлари ва жисмоний шахсларга барча турдаги банк хизматларини тақдим этадиган универсал молия институтидир.
- 4.2.2. Мижозларга қаратилганлик - бу Банкнинг стратегик ривожланишининг асосий йўналиши. Мижозлар банк фаолиятининг асосини ташкил этадилар ва аҳолининг бандлиги ва фаровонлигини янада оширадилар. Банк юқори даражада хизмат кўрсатишга интилади, ҳар бир мијоз манфаатини ҳимоя қилади. Мижозлар талаби –Банк ва унинг ходимлари учун асосий қонундир. Ягона истисно, ушбу талаблар амалдаги қонунчилик ва банк тизимини тартибга соувчи меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатлар талабларига зид бўлмаса.
- 4.2.3. Банк мијозлар билан узок муддатли шериклик алоқаларини ўрнатишдан манфаатдор ва ҳар томонлама уларнинг ривожланишига ҳисса қўнади. Шу нуқтаи назардан, Банкнинг стратегияси - мијозлар базасини доимий равишда кенгайтириш ва мијозларга хизмат кўрсатиш сифатини ошириш.
- 4.2.4. Банк мијозлар билан «Ҳурмат, ҳалоллик ва очиклик», шунингдек «Муваффақиятли мијоз - муваффақиятли банк» тамойилларига асосланган барқарор ва ишончли муносабатларни ўрнатишга интилади.
- 4.2.5. Банк жамоаси (командаси):
 - мијозларга ўзларининг хизматлари, молиявий имкониятлари, ички ва жаҳон бозоридаги шароитлар, фойдаланилган банк технологиялари тўғрисида қабул қилинган ўзаро мажбуриятлар, ҳағар даражасини баҳолаш учун етарли ҳажмда маълумот беради;
 - ҳисоб-китоб, касса ва кредит операцияларини ўз вақтида ва самарали амалга оширади, банк ҳисобварақларини очади, банк хизматларини тақдим этади ва уларнинг қонун талабларига мувофиқлигини қафолатлайди;
 - ҳар бир мијознинг манфаатларини ҳимоя қилади, камситишнинг ҳар қандай кўриниши ва асосиз имтиёзлар, имтиёзлар берилишини истисно қилади;
 - мијозларнинг ҳисобварақлари ва операциялари ҳолати тўғрисидаги маълумотларни ҳимоя қилади, уларни фақат Ўзбекистон Республикаси қонунларида назарда тутилган ҳолатларда ошқор қилишга имқон беради;
 - вужудга келадиган пивозлар ва келишмовчиликларни зудлик билан кўриб чиқади, уларни конструктив ва муросага келтиради;
 - қонун ҳужжатлари ва банк қоидаларини қўллаш бўйича тегишли ишларни амалга оширади;
 - мијозлар билан ишлашда юзага келиши мумкин бўлган қийинчиликларни ўз вақтида ва синчковлик билан кўриб чиқади, юзага келган даъволарни конструктив ва ўз вақтида ҳал қилади;
 - Банк ходимлари мијознинг беҳабарлигидан (ёки қобилиятсизлигидан) Банк манфаатларида ёки шахсий мақсадларда келиб чиқадиган муаммоларни ҳал қилишда фойдаланмайдилар.

4.3. Ходимлар билан ҳамжиҳатлик

- 4.3.1. Банк ўз ходимларини малакаси ва профессионаллиги, одоб ва интизоми, шунингдек ходимларнинг ўз вазифаларини бажаришига виждонан муносабати учун кадрлайди. Банк ходимлар билан муносабатларни ҳамкорлик, ўзаро ҳурмат ва ўз мажбуриятларини қатъий бажариши тамойиллари асосида қуради.
- 4.3.2. Банкнинг ҳар бир ходими ўзининг шахсий ижодий қобилиятлари ва касбий фахрларини, ўз устида ишлаш ва ишбилармонлик малакасини намоён этиш билан бирга, мақоми даражада билимини ошириши учун қулай шарт-шароитларни яратиб берилади.
- 4.3.3. Банк ёш мутахассисларнинг касбий ва шахсий ривожланишига катта эътибор беради. Банк «устоз-шогирд» тизимида ўқув жараёнини иш жойида яратиб, кўпроқ тажрибали ходимдан кам тажрибага эга бўлган ходимга билим, кўникма ва муносабатларни узатишни таъминлайдиган кадрлар технологияси сифатида кўриб чиқади.
- 4.3.4. Банк ўз ходимларига нисбатан камситишнинг ҳар қандай шаклини истисно қилади.
- 4.3.5. Банкнинг барча ходимларига ишга кириш, карьера ўсиши, касбий малака оширишга тавлаш, меҳнат шартлари, меҳнат ҳавфсизлиги, иш ҳақи ва моддий муқофотларга, малакаси ва иш натижаларига мувофиқ, меҳнат қонуни ва Банкнинг ижтимоий дастурларида назарда тутилган имтиёزلарга тенг равишда муқобил имкониятлар берилади.
- 4.3.6. Ушбу муаммоларни ҳал қилишда ҳал қилувчи омиллар нафақат профессионаллик, ҳалоллик, ходимнинг шахсий салоҳияти ва мажбурияти, балки биргаликда ишлаш истаги ва қобилияти ҳамдир.
- 4.3.7. Банк ходимларининг иштирокида жамоанинг муваффақиятли ишлашига шахсий қизиқишни кучайтиришга ва корпоратив қадриятларга самимий иштирокини шакллантиришга ва Банк миссиясини бажаришга қаратилган.
- 4.3.8. Банк ходимларнинг банк ҳаётидаги фаол иштирокини қўллаб-қувватлайди, бу корпоратив маданият ва ички ҳамкорликнинг ривожланишига ҳисса қўшади.
- 4.3.9. Айтиб ўтилган тамойиллар билан бир қаторда, Банк ходимлардан қуйидагиларни талаб қилади:
- ўз хизмат вазифаларини бажариш, ички меҳнат тартиб-қоидаларини, шунингдек, Банкнинг бошқа ички меъёрий ҳужжатларининг кўрсатма ва талабларини бажариш;
 - раҳбарият кўрсатмалари ва топшириқларини бажаришга масъулият билан ёндашиш ва ўзларини доимий равишда такомиллаштириш;
 - Банк, мижозлар ва шерикларнинг қонуний ҳуқуқлари ва манфаатларини ҳимоя қилиш учун профессионал бизнеслар, тажриба ва кўникмалардан фойдаланиш, мумкин бўлган манфаатлар тўқнашувининг олдини олишга қаратилган оқилона ва масъулиятли чораларни кўриш;
 - Банк мулкни асрашлик ва ҳамхўрлик қилиш;
 - Мижозлар омонатлари ва ҳисобварақлари, банк ёки тижорат сирини ташкил этувчи бошқа ахборотлар тўғрисидаги маълумотларнинг сақланишини таъминлаш;
 - касбий этика, корпоратив маданият қоидаларига риоя қилиш, ушбу Кодексга мувофиқ Банкнинг шахсий имиджи ва образини сақлаш.
- 4.3.10. Банк қуйидагиларни таъминлайди:
- ходимлар олдига қонуний ҳужжатларидан ва меҳнат шартномасидан келиб чиқадиган мажбуриятларни қатъий бажаришни;

- муносиб иш хақи, нормал ва хавфсиз меҳнат шaroитларини;
- қонуний ҳужжатлар, ички ҳужжатлар ва рақобат шaroитлари билан чекланган хизмат мажбуриятларини бажариш учун зарур бўлган маълумотларни;
- кўникмалар, қобилиятларни ривожлантириш, бизнес малакасини ошириш ва ўзини такомиллаштириш нуктаи назаридан тенг ҳуқуқ ва имкониятларни;
- Катта фойда келтириши мумкин бўлган жойларда турли даражадаги касбий тайёргарликка эга интилар гуруҳидан фойдаланишни;
- Виждонан ишланиш ҳар хил маънавий, моддий рағбатлантириш ва рағбатлантиришни таъминлайди.

4.3.11. Ходимларни ижтимоий ҳимоя қилиш даражасини ошириш мақсадида Банк доимий равишда корпоратив ижтимоий дастурлар тизимини ишлаб чиқмоқда. Унга, шу қаторда, иш берувчиларнинг фуқаролик жавобгарлигини сугурталаш, дам олиш ва спорт билан шуғулланиш, корпоратив нафақа дастури, бахтсиз ҳодисалар, жиддий касалликлар ва ҳаётнинг муҳим ҳолатлари билан боғлиқ моддий имтиёзлар қиради.

4.4. Рақобатчилар билан ўзаро муносабатлар

4.4.1. Рақобатчилар билан муносабатларда, Банк соғлом иқтисодий рақобат миқозларга хизмат кўрсатиш, тақлиф этилаётган банк маҳсулотлари ва хизматларининг сифатини яхшилаш деган тушунчага асосланади. Банк рақобатчиларнинг жисмоний ва интеллектуал мулк ҳуқуқларини ҳурмат қилади, уларга ноқонуний таъсир қилиш усулларидан фойдаланишдан қочади.

4.4.2. Банк рақобатчилар билан муносабатларни ҳалоллик ва ўзаро ҳурмат тамойиллари асосида қуради. Банк Ўзбекистон Республикасининг монополияга қарши қонунларидан сўзсиз фойдаланишни таъминлаш, банк ва молиявий хизматлар бозорининг бошқа профессионал иштирокчилари билан адолатли рақобатлашиш мажбуриятини олади, бу эса умумий манфаатга эришишда технологик тараккиётга эришиш учун рақобатда адолатсиз ва ахлоқсиз усуллардан фойдаланишни бутунлай истисно этади.

4.5. Оммавий ахборот воситалари билан ўзаро муносабатлар ва ижтимоий-сиёсий ҳаётда иштирок этиш

4.5.1. Оммавий ахборот воситалари билан юқори даражада ҳамкорлик ўрнатиш учун Банкда «Матбуот хизмати» маҳсуе бўлинимаси фаолият кўрсатмоқда.

4.5.2. Банк ўзининг ахбороти очик молиявий институт сифатида шакллантирди. Банк Матбуот хизмати ходимлари оммавий ахборот воситалари билан ҳамкорликни иложи борича самарали қилишга ҳаракат қилмоқдалар.

4.5.3. Банк барча оммавий ахборот воситалари билан алоқа қилиш учун турли хил шакллардан фойдаланган ҳолда, банк хизматлари бозоридан унинг стратегияси ва миссиясини очик кўрсатиш учун мақбул бўлган масалаларда ошқоралик қилиши мумкин.

4.5.4. Шу мақсадда, Банк ўзаро ҳурмат, ахлоқий ва ахлоқий меъёрларга риоя қилган ҳолда, ўзининг манфаатларини ҳимоя қилган ҳолда, матбуот анжуманлари, иш учрашувлари ва «давра суҳбатлари» ўтказишга тайёрлигини билдиради. У даврий нашрлар, телевидение, радио билан ҳамкорлик қилишга, ошқор қилинган маълумотларга барча қизиққан томонларнинг бемалол фойдаланишлари учун Интернетнинг кенг имкониятларидан фойдаланишга тайёр.

4.5.5. Ижтимоий режимда, Банк веб-сайтида ва ижтимоий тармоқлардаги расмий саҳифаларда, Банк ўз фаолияти тўғрисида, бошқарув органлари, йиллик ҳисоботлар, таҳлиллар,

шунингдек ишлатилган маҳсулотлар, хизматлар ва технологиялар тўғрисидаги маълумотларни эълон қилади.

- 4.5.6. Банк оммавий ахборот воситалари билан муносабатларда юқори ахлоқий меъёрларга риоя қилинишини назорат қилади ва етарли тўлик бўлмаган маълумот тарқатилишининг олдини олиш, далилларни яшириш ёки бузиб кўрсатиш, шунингдек реклама алоқалари ва бошқа алоқалар доирасидаги етарли бўлмаган маълумотларни тарқалишини олдини олади. Ходимларнинг оммавий ахборот воситалари билан барча алоқалари тўғридан-тўғри Банкнинг маҳсуе бўлинимаси орқали амалга оширилади.
- 4.5.7. Банк ижтимоий ҳаракатларга, сиёсий партиялар ва бирлашмаларга, ўз фаолиятини муассасе, инвестор ва мижозларнинг манфаатларини ҳисобга олган ҳолда, бетарафлик принципіга амал қилади.
- 4.5.8. Шу билан бирга, Банк ўз ходимларини барча нарсалдан хабардор сайловчи бўлишга, сайлов кампанияларида қатнашишга ва шу билан жамият ва давлат ишларини бошқаришда ўз конституциявий ҳуқуқларидан фойдаланишни чекламайди.

4.6. Манфаатлар тўқнашуви

- 4.6.1. Банк ходимлари шахсий манфаатлар, ноаниқликлар ва бошқа одамлар қарорлар ва ҳаракатларнинг ҳолиелиги ва профессионалигига таъсир қиладиган вазиятларга йўл қўймасликлари керак (шахсий манфаатлар мижозларнинг манфаатларига, Банк манфаатларига зид бўлган ва манфаатлар тўқнашуви келиб чиқиши мумкин бўлган ҳолларда). Ходимлар, бундай вазиятларда, бевосита ёки билвосита унинг номидан ишлайдиган яқин қариндошлари орқали жалб этилмасликлари керак.
- 4.6.2. Агар манфаатлар тўқнашуви эҳтимоли бўлса, ходим зарур маслаҳатларни олиш учун бевосита раҳбарини хабардор қилиши керак.
- 4.6.3. Агар манфаатлар тўқнашуви юзага келса, Банк, қоидага биноан, мижозларнинг манфаатларига устувор аҳамият беради. Манфаатлар тўқнашувининг олдини олиш мижоз билан узок муддатли ўзаро манфаатли муносабатларни таъминлашнинг асосий шартларидан биридир.

V. ЖИНОЙЙ ЙЎЛ БИЛАН ОЛИНГАН ДАРОМАДЛАРНИ ЛЕГАЛЛАШТИРИШ ВА ТЕРРОРИЗМНИ МОЛИЯЛАШТИРИШ ҲАМДА ОММАВИЙ ҚИРҒИН ҚУРОЛЛАРИНИ ТАРҚАТИШНИ МОЛИЯЛАШТИРИШГА ҚАРШИ КУРАШИШ

- 5.1. Бизнинг умумий мақсадимиз Банкнинг юқори ишбилармонлик обрўсини сақлаб қолишдир, шунинг учун Банкнинг ҳар бир ходими ўзининг қундалик ишида корупцияга оид ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш, аниқлаш, уларга барҳам бериш, уларнинг оқибатларини бартараф етиш, шунингдек, сабаблар ва шароитларни яратиш учун оқилона ҳаракатларни амалга оширади.
- 4.2. Банк ўз фаолиятида ҳар қандай шакл ва кўринишда корупцияга йўл қўймаслик принципіга амал қилади ва Банк ходимларининг ҳуқуқий онги ва ҳуқуқий маданиятини оширишга, уларга нисбатан муросасиз муносабатни шакллантиришга кўмаклашишни ўз вазифаси деб билади. корпоратив муҳитдаги коррупция.
- 4.3. Банк ходимларига ҳар қандай шароитда, шу жумладан бевосита ёки билвосита, шахсан ёки учинчи шахслар орқали моддий ёки номоддий шаклдаги ҳар қандай кийматни, шу жумладан нақд пул, қимматли қозғалар ва бошқа мол-мулк, имтиёзларни таклиф қилиш, бериш, ваъда бериш, сўраш ва олиш тақиқланади ва Банкда ишлаш даврида олинган

фойдалар ва мулкний характердаги хизматлар.

- 4.4. Банк жиноятчиликдан олинган даромадларни легаллаштириш ва терроризмни молиялаштириш ва оммавий киргин қуролларининг тарқалишини молиялаштиришга қарши курашни тўғрисидаги қонун ҳужжатлари талабларини қатъий бажаради. Банк қонуний фаолият билан шугулланадиган ва фақат қонуний манбалардан даромад оладиган ишончли миқозлар ва контрагентлар билан иш олиб бориш учун барча мумкин бўлган профилактика чораларини кўради.
- 4.5. Банкнинг ҳар бир ходими жиноий фаолиятдан олинган даромадларни легаллаштиришга ва терроризмни молиялаштиришга ва оммавий киргин қуролларини тарқатишни молиялаштиришга қарши курашиш бўйича ички қоидаларга қатъий риоя қилиши, мажбурий назорат қилинадиган операцияларни аниқлашда иштирок етиши шарт.
- 4.6. Миқозлар ва шерикларни идентификациялаш ва олдиндан текширишни амалга ошираётганда, Банк фаолиятнинг ўзига хос хусусиятларини, миқозлар маблағларининг келиб чиқиши ва йўналишини аниқлашга интилади.

VI. КАСБИЙ ЭТИКА (ПРОФЕССИОНАЛ ЭТИКА)

- 6.1. **Касбий этика** - бу ишбилармон одамлар ва уларнинг атрофидаги одамлар, хусусан, ишдаги ҳамкасблар, шериклар ва миқозлар, шунингдек давлат ва назорат органларининг мансабдор шахслари ўртасидаги муносабатларнинг муайян турини белгиловчи қоидалар тизими.
- 6.2. **Банк ходимининг касбий этикаси:**
 - банк фаолияти билан боғлиқ бўлган бизнес жараёнларнинг барча иштирокчиларининг тенг ҳуқуқ ва имкониятлари тан олиншини;
 - миқозларга аниқ, тез ва энг самарали тарзда хизмат кўрсатишни;
 - иш вақтида ҳам расмий тарзда, ҳам норасмий тарзда ҳурмат, тенглик ва шериклик тамойилларига асосланган муносабатларни ўрнатишни;
 - Банкнинг тижорат, банк сирлари ва махфий маълумотларига тегишли маълумотларнинг сақлалишини таъминлаш қоидаларига қатъий риоя қилишни;
 - ҳолиелик, ростиўйлик, нотўғри маълумотлар чиқиши олдини олишни;
 - ишбилармонлиги ва шахсий обрўисини сақлаб қолишни ўз ичига олади.
- 6.3. **Ходимларга қатъиян ман этилади**
 - нутқда жарғон ва ҳақорат сўзларидан фойдаланиш;
 - бошқа ишларни бажаришга чалғиш, бошқа миқозларга хизмат кўрсатиш масалалари бундан мустасно;
 - миқозлар иштирокида миқозларга хизмат кўрсатиш билан боғлиқ бўлмаган иш масалаларини муҳокама қилиш;
 - миқозларга хизмат кўрсатишда мобилъ телефондан фойдаланиш;
 - миқозга иш жараёни характеридаги маълумотларни ва ходимлар тўғрисидаги шахсий маълумотларни тақдим этиш.
- 6.4. Миқоз банк операцияларини амалга оширишда, банк операциялари билан боғлиқ ҳужжатларни расмийлаштиришда қийинчиликларга дуч келганда, Банк ходимлари миқознинг муаммоларини ҳал қилишда ёрдамга келишга тайёр бўлиши керак.

6.5. Хамкасблар билан муносабатлар этикаси

- 6.5.1. Банк ходимлари самимий ва хушмуомала бўлишлари керак, чунки бу хайрихоҳлик ва ишончни келтириб чиқаради.
- 6.5.2. Шахсни ҳурмат қилиш тамойиллига риоя қилиш барчага тегишли, яъни Банк раҳбарияти учун ҳам, бошқа ходимлар учун ҳам.
- 6.5.3. Банкнинг барча ходимлари ўзларининг нутқини, хамкасблари билан бўлган муносабатларини назорат қилишлари керак: мулоқот мулойим оҳангда ва ижобий ҳис-туйғуларни уйғотадиган бўлиши керак.
- 6.5.4. Шу муносабат билан, барча банк ходимларига истисносиз:
 - балад овозда гаплашиш, ўзаро даъволарни билдириш, шахсий муносабатларни муҳокама қилиш, низоли вазиятларни келтириб чиқариш;
 - офисда чекиш ва алкоголь ичиш қатъиян ман этилади.

6.6. Мижозларга хизмат кўрсатиш этикаси

- 6.6.1. Банк фаолиятининг асосий тамойилларидан бири бу мижозларга, уларнинг эҳтиёжлари ва манфаатларига эҳтиёткорлик билан муносабатда бўлишдир. Банк ходимларининг мижозларга бўлган муносабати мижозлар аудиториясида Банк ҳақида қандай фикрларга келишига боғлиқ.
- 6.6.2. Мижозларнинг ишончи - бу Банкнинг энг муҳим бойлигидир ва ходимнинг номуносиб ҳулқ-атвори ёки нотўғри ҳатти-ҳаракатлари натижасида етказилган зарар Банкка зарар етказган деб баҳоланиши мумкин.
- 6.6.3. Мижозларга хизмат кўрсатишда ходимлар қуйидагиларга мажбурдир:
 - мижозни кутиб олишда самимият ёрдамида мижозга Банк уни кўришдан хурсандлигини ва у билан мулоқотга очиклигини ҳис қилиш ҳолатини юзага келтириши керак;
 - мижозларга уларнинг мурожаатларига тез жавоб беришга тайёрлигини намойиш қилиш, шунингдек, керак бўлганда, мижозларга қулай кутиб туриш шароитини яратиши керак;
 - мижознинг ҳатти-ҳаракатларидан қатъий назар, хушмуомалалик ва ҳурмат билан гаплашиш, Банк ходимлари томонидан унга нисбатан қўполлик қилинишига йўл қўймашлик;
 - мижоз ҳис-туйғуларини ҳурмат қилган ҳолда, ўзини тўғри тутиши ва эвазига мижознинг салбий ҳис-туйғуларига берилмай, ходимлар ўз ҳатти-ҳаракатлари билан хотиржамлик ва ишончни намойиш этишлари керак;
 - мижозларнинг Банк қонунчилиги ва ички тартиб-қоидаларини бузилишига олиб келиши мумкин бўлган ҳаракатлар тўғрисидаги таклифларини мулойим ва тўғри рад этиш.

6.7. Бухгалтерия ҳисоби ва ҳисобот

- 6.7.1. Бухгалтерия ҳисоби ва ҳисоботида ақс эгитрилган тўлиқ, аниқ ва ишончли маълумотлар Банкнинг самарали ва шаффоф операцияларининг муҳим таркибий қисми, шунингдек стратегик ва бизнес қарорларини қабул қилишнинг асосий манбалари ҳисобланади.
- 6.7.2. Банк ҳисоботларни миқлий талабларга (шу жумладан тармоқ талабларига) мувофиқ, шунингдек меърий ва статистик ҳисоботни шакллантириш халқаро стандартларига мувофиқ тайёрлайди.

6.7.3. Банкнинг иш ҳужжатлари раҳбариятга, давлат идораларига, мижозларга ва бошқаларга ҳисобот учун ишончли ва аниқ маълумот манбаи бўлиб хизмат қилади.

6.8. Байрам ва бошқа тадбирларни ўтказиш

6.8.1. Корпоратив маданиятни шакллантириш ва Банк ходимларини ҳамжиҳатлигини кучайтиришнинг энг яхши қабул қилинган ва маъқулланган усулларида бири бу байрам ва бошқа тадбирларни Ўзбекистон Республикаси Меҳнат кодексига белгиланган байрамлар арафасида ўтказишдир.

6.8.2. Банк ходимларининг тутилган кунини нишонлаш корпоратив маданият ва маънавий рағбатлантириш усулларида бири ҳисобланади.

6.8.3. Ходимларнинг тутилган кунини нишонлаш банкнинг таркибий бўлинмалари, совғалар ва эдалик совғаларини таъиниш - ходимларнинг ўз хоҳишига кўра ўтказилиши мумкин.

6.9. Совға ва мукофотлар

6.9.1. Банк вакили сифатида хизмат вазифаларини бажаришда ходим фақат Банк манфаатларини кўзлаб иш тутиши шарт. Ушбу мажбурият нафақат меҳнат шартномасида назарда тутилган ҳаракатларга, балки мижозлар ва давлат органлари вакиллари билан бизнес алоқаларига ҳам тегишли.

6.9.2. Банк ходимлари Банкда ишлаш билан боғлиқ ҳар қандай ҳатти-ҳаракат (ҳаракатсизлик) қилиш учун учинчи шахслардан бироқ-бир қийматли нарсани моддий ёки номоддий шаклда қабул қилишига ҳақли эмас.

6.9.3. Бундан ташқари, агар бошқа томон янада қатъий қоидаларни қабул қилган бўлса, унда Банк ходимлари ушбу қоидаларга риоя қилишлари керак.

6.10. Банк ходимларининг кийими ва ташқи кўринишига бўлган талаблар

6.10.1. Ходимнинг ташқи кўриниши - бу Банкнинг маданияти ва услуби ҳақида маълумот берувчи бизнес имиджининг асосидир:

- Банкнинг ҳар бир ходими Банкнинг имиджига мос келадиган кийим услубига риоя этиши шарт;
- ходимларнинг корпоратив кийим услубидаги интизоми, самарали ишлашга йўналтирилишига хизмат қилади. Мижозлар ва шериклар кийимларнинг корпоратив услубини, ходимларнинг тоза кўринишини банкнинг молиявий барқарорлиги, ишончлилиги ва гузлаб-яшнашининг далили сифатида қабул қиладилар;
- Банкда ўрнатилган кийиниш қоидаларини корпоратив маданиятнинг муҳим элементи сифатида кўриб чиқади;
- иш стандартлари униформани талаб қиладиган банк ходимлари учун, иш формани доим кийишга мажбурдир.

6.10.2. Корпоратив ва инбилярмонлик кўринишидаги ташқи кўриниш жамоавий бирдамликка ижобий таъсир кўрсатмоқда ва банк хизматлари бозорида рақобатбардош устунликни оширишга ёрдам беради.

6.10.3. Банк ходимининг кийимда зарур услубига риоя қилмаслиги меҳнат интизомини бузиш ҳисобланади.

6.11. Банк ходимларига корпоратив маданият ва касбий этика қоидаларига риоя қилиш бўйича бошқа талаблар.

6.11.1. Ходимлар:

- ўзларининг ижтимоий доирасини шакллантиришда эҳтиёткорлик билан ҳаракат қилиш, шу билан банк ходимининг обрўсига путур етказадиган ва камситадиган муносабатлардан қочини;
- соғлом турмуш тарзини олиб бориш, спиртли ичимликларни суистеъмол қилиш, гиёҳвандлик воситалари, психотроп ва захарли моддаларни истеъмол қилишни қабул қилиб бўлмайдиган ҳол деб ҳисоблаш;
- бошқа ташкилотлар ходимлари ва бошқа фуқароларга нисбатан иш услуги ва самимий кайфиятни сақлаган ҳолда профессионализм ва мувозанатни намоён этиш;
- банк мол-мулкига эҳтиёткорона муносабатда бўлиш (офис биносигаги мебель, жиҳозлар, алоқа тизимлари, алоқа воситалари, ҳар хил турдаги офис жиҳозлари ва бошқалар) мажбуриятига эгалар.

6.11.2. Банк иш вақтида шахсий ишлар билан шуғулланиш, ишдан ташқари суҳбатлар билан чаптитиш, порасмий телефон кўнғироклари ва офис Интернетидан порасмий мақсадларда фойдаланиш ижобий қабул қилинмайди. Телефон орқали мулоқотда ходимлар мулойим ва ишбилармон мулоқот услубига риоя қилишлари керак. Телефон суҳбати ўзини таништириш ва саломлашниш билан бошланиши керак. Саломлашниш суҳбатдошга нисбатан ижобий бўлиши керак.

6.11.3. Агар йўқ бўлган ходимга кўнғирок бўлса, унинг ҳамкасблари кўнғирокка жавоб беришлари керак.

6.11.4. Ижтимоий тармоқларда ва шахсий телефон орқали суҳбатлар пайтида, Банк ва унинг ходимларини эслатмаслик, тижорат ва банк сирларини ташкил этувчи банк фаолияти билан боғлиқ маълумотларни жойлаштирмаслик, логотипдан, банк биноси ва офис биносининг фотосуратларидан фойдаланмаслик.

6.11.5. Иш вақти давомида Интернет ва бошқа кўнғилочар мобиль дастурлардан фойдаланиш тақиқланади. Эсинини воситаларидан фойдаланишда чекловлар, шунингдек, банкнинг ҳоллари ва коридорларида уяли телефон орқали алоқа қилиш, бошқаларнинг эътиборини жалб қилиш чекловлар мавжуд.

6.11.6. Ходимлар субординация меъёрларига риоя қилишлари керак, шу жумладан раҳбарлар ёки меҳмонлар иш жойларга келганда, уларни турган ҳолда кутиб олишлари керак.

6.11.7. Банк ва тижорат сирларига тегишли ҳужжатларнинг талабларига риоя қилиш зарурлигидан ташқари, банк ходимлари илгари банкда ишлаган ва ишдан бўшатилган одамлар билан алоқада бўлганда, банк ва унинг ходимларининг фаолияти билан боғлиқ ҳар қандай маълумотларни бериш ҳуқуқига эга эмаслар.

6.11.8. Ходимлар офис материаллари, айниқса қоғоз, шунингдек, электр ва сувдан оқилона фойдаланишга ҳаракат қилишлари керак.

VII. ЯКУНИЙ ҚОИДАЛАР

7.1. Ушбу Кодексе Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки акциядорлик жамияти Бошқаруви қарори билан тасдиқланган кундан бошлаб қучга кирди.

7.2. Ушбу Кодексе қучга кирган кундан бошлаб «Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки Корпоратив этика кодекси» (17.06.2019й., №82-сон) ўз қучини йўқотади.

- 7.3. Ходимларнинг ушбу Кодексага риоя қилишини назорат қилиш Ходимлар билан ишлаш департаменти ва Банкнинг тегишли таркибий бўлимларининг хизмат хати ёки хабарномаси билан, зиммасига юклатилган вазифалар ва функциялар доирасида берилади.
- 7.4. Агар қонуний асослар мавжуд бўлса, Кодексада белгиланган талабларни бажармаслик қонунда белгиланган тартибда тегишли чораларни қўллашга олиб келиши мумкин.
- 7.5. Мазкур Кодекке янги қабул қилинган қонун ҳужжатлари талаблари ва ахлоқий меъёрларга мувофиқ қайтадан ишлаб чиқиши ва ўзгартириш ва қўшимчалар киритилиши мумкин. Кодексининг янги таҳрири Банк бўлимларида олдиндан муҳокама қилинганидан кейин Кенгаш томонидан тасдиқланади.